

COMPROMÍS AMB ELS REFUGIATS PALESTINS

Per tal de contribuir a mitigar la situació de pobresa i de necessitat que afronten els refugiats palestins al Pròxim Orient, el Govern de les Illes Balears ha signat un acord de col·laboració amb l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats de Palestina (UNRWA), destinat a enfortir els canals d'assistència a aquesta població i a millorar-ne les condicions de vida.

Ser un refugiats palestí de la generació de la *Nakba* ("la catàstrofe") significa portar seixanta anys fora de la teva llar i haver passat la major part de la vida com un refugiats, primer allotjat en una tenda de campanya o en una barraca, després en alguna construcció més sòlida, però portant sempre una existència precària.

Ja van quedant poques persones –dels centenars de milers de palestins expulsats o que varen fugir de les seves terres a causa dels atacs dels israelians en els moments de la creació de l'Estat d'Israel (1948)–, que ho puguin contar. Els habitants d'aquells llogarets palestins perderen l'accés als seus mitjans de vida i foren confinats en camps de refugiats no molt allunyats de les seves llars, on continuaren vivint. La Guerra dels Sis Dies (1967) produí encara una nova onada de desplaçats: mig milió de palestins més. Els seus fills i els seus néts han nascut i han crescut en camps de refugiats.

Avui són 4.562.820 els palestins refugiats, un terç dels quals viu en algun dels 59 camps que les Nacions Unides té a les seves cinc

zones d'operacions: Jordània, el Líban, Síria, Cisjordània i la Franja de Gaza. A les precàries condicions de vida en els camps, s'hi han de sumar els seixanta anys de conflicte i hostilitats que han anat minant la moral d'aquesta població.

Els restants dos terços de refugiats registrats viuen a les ciutats, i també al seu voltant, en els països amfitrions, i a Cisjordània i a la Franja de Gaza, normalment prop dels camps "oficials".

Encara que el cas dels refugiats palestins és el més prolongat i de més pes de la nostra època, aquestes persones no tenen l'estatus de refugiats recollit a la Convenció de Ginebra de 1951. I és que la comunitat internacional poc o res ha fet a favor dels drets polítics dels palestins, que en principi només són objecte d'assistència humanitària i persones sense ciutadania.

En el camp humanitari, l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats de Palestina al Pròxim Orient (UNRWA), treballa des de

© UNRWA

1948 com a principal proveïdora de serveis bàsics –educació, salut, ajuda humanitària i serveis socials– als més de quatre milions i mig de refugiats palestins.

La UNRWA avui en dia

Aquesta agència s'ha anat adaptant a les necessitats canviants de la població refugiada palestina envers la falta d'una solució al conflicte. Al seu torn, ha hagut de fer front a les restriccions i a la fustigació imposats per Israel, que han dificultat i dificulten encara avui el desenvolupament de la seva missió.

En un document emès el 2008, la UNRWA es mostra molt preocupada per les condicions de vida extremadament difícils que afronten els refugiats palestins, particularment en els campaments de la Franja de Gaza, com a conseqüència del saldo de morts i de ferits, la destrucció a gran escala dels seus habitatges, béns i instal·lacions d'infraestructura essencials, els obstacles a la llibertat de circulació dels palestins i la construcció del mur, en contravenció del dret internacional, que provoquen una greu crisi humanitària i el declivi socioeconòmic del poble palestí.

Les operacions d'aquesta agència de les Nacions Unides es financen gairebé totalment amb contribucions voluntàries

dels governs i de la Unió Europea. El 2007, el pressupost de la UNRWA es xifra en 313.913.433 € i els principals donants foren els Estats Units, la Comissió Europea, Suècia, Noruega i el Regne Unit.

El Govern de les Illes Balears participa des de l'any 2002, a través de la Direcció General de Cooperació, en el Programa Azahar de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECID), dedi-

© UNRWA

L'acord entre el Govern de les Illes Balears i la UNRWA impulsarà projectes de cooperació i d'assistència humanitària dirigits als refugiats palestins instal·lats en els territoris ocupats i a Síria, Jordània i el Líban

cat a la seguretat alimentària i a la creació de llocs de feina per a la població de la Franja de Gaza. Ara, amb la firma d'aquest nou acord, el Govern de les Illes Balears contribuirà a sostenir els programes de la UNRWA destinats als refugiats palestins durant els pròxims quatre anys. En aquest primer any, la

© Neus Cabot / Jayyus (Cisjordània)

© UNRWA

contribució balear es dedicarà a la realització d'obres de sanejament mediambiental i d'aigua potable en nou camps de refugiats de Cisjordània.

Programes d'UNRWA

Des que començà a operar, ara fa seixanta anys, la UNRWA ha proporcionat vestit, aliment i refugi a centenars de milers de palestins. A la vegada, ha portat endavant programes d'atenció sanitària, educació i promoció econòmica.

Els més de 32.000 treballadors que componen el personal d'aquesta agència són la gran majoria refugiats, i treballen com a professors, metges, infermeres i treballadors socials. Pràcticament totes les instal·lacions de la UNRWA, col·legis, centres de salut, oficines, centrals de distribució i centres socials, se situen dins els camps de refugiats, tot i que estan oberts als no residents.

En l'actualitat, la UNRWA desenvolupa la seva activitat en sis programes principals: salut, microfinançament i microempreses, educació, serveis de socors i serveis socials, i infraestructura i millorament dels campaments.

Programa de salut

A través del programa d'assistència sanitària bàsica, la UNRWA dispensa atenció mèdica externa, atenció maternoinfantil, planificació familiar, i prevenció i control de malalties en 128 clíniques.

A més, aquesta agència disposa de serveis d'emergències, i per als casos més greus fa ús dels convenis subscrits amb altres hospitals. També sufraga els tractaments dels refugiats la situació econòmica dels quals no els permet pagar-ne el cost.

D'altra banda, duu a terme projectes de nutrició i d'alimentació suplementària, així com també de millora de les condicions mediambientals dels camps, a través de projectes de potabilització de l'aigua, de construcció i de perfeccionament dels sistemes de desguàs i recollida d'escombraries.

Programa de serveis de socors i de serveis socials

La finalitat d'aquest programa és assegurar un mínim de l'estàndard de nutrició i empara, i assistència econòmica a les famílies més desfavorides.

Al llarg dels últims anys, l'agència ha incrementat considerablement l'ajuda alimentària d'emergència. Si abans de l'inici de la Intifada aquesta ajuda es lliurava a uns 20.000 refugiats, avui arriba a més de 230.000 famílies. La política de tancament i les severes restriccions a la circulació de persones i béns per tot el territori palestí ocupat, han provocat que centenars de milers de refugiats perdin els seus mitjans de vida. Avui, dos milions de palestins es consideren "vulnerables" perquè no tenen accés adequat al menjar, a l'habitatge o als serveis de salut.

© EC / Nègueb (Israel)

Amb la idea de promoure l'autosostenibilitat i la reducció de la pobresa de la població, un dels projectes d'aquest programa ofereix treballs temporals als caps de família desocupats. Per exemple, només a la Franja de Gaza, aquest projecte beneficia indirectament més de 160.000 dones i nins.

D'altra banda, el programa de microfinançament i microempreses, que tracta de crear unes condicions de treball sostenibles per a la població refugiada, destina préstecs a petits empresaris locals i a grups de dones. Des que començà a desenvolupar-se aquest programa, el 1991, s'han concedit més de 60.000 préstecs per un valor de 45 milions d'euros.

Programa d'educació

La comunitat palestina refugiada ha tengut sempre una gran esperança en l'educació com a clau per a un futur millor. A pesar de les dificultats, els palestins són avui un dels grups més educats de tot l'Orient Mitjà, gràcies, en gran manera, a l'activitat de la UNRWA.

Aquesta agència dedica la meitat del seu pressupost total a l'educació i dues terceres parts del seu personal contractat treballa a l'ensenyament. El seu programa educatiu brinda educació primària i secundària gratuïta, així com també formació de tipus professional.

Actualment, la UNRWA ofereix accés a l'educació a 485.000 nines i nins refugiats en 684 escoles, a les quals aviat s'afegiran cinc centres més que es troben en fase de construcció. Els llibres i el material escolar utilitzats en aquests col·legis, elaborats per l'agència, fomenten els drets humans, la tolerància i la resolució dels conflictes a través de la no-violència.

En aquest sentit, el Govern de les Illes Balears, a través d'aquest acord, manifesta també el seu suport a totes aquelles iniciatives a favor de la pau i de la cerca d'una solució justa per a la població refugiada de Palestina.

© UNRWA

Direcció General de Cooperació

La consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, Fina Santiago, i Filippo Grandi, comissionat general adjunt de l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats de Palestina al Pròxim Orient (UNRWA), després de la signatura del conveni de col·laboració, que té una durada prevista de quatre anys i una dotació de 150.000 € cada any.